

2026-09-21

Dnr S2026/01107

Till
Socialdepartementet

Remissvar Stärkt läkemedelsförsörjning i samverkan – Nationella åtgärder för fördelning, omfördelning och inköp vid brist SOU 2026:22

Sveriges Farmaceuter organiserar samhällets läkemedelsexpert, det vill säga apotekare och receptarier, inom samtliga sektorer och i hela läkemedelskedjan – från forskning och utveckling till att förbättra läkemedelsanvändningen i samhället. Vi tillvaratar och driver apotekares och receptariers professionella och fackliga intressen, och kan därför som organisation föra professionens talan i Sverige och internationellt.

Sveriges Farmaceuter tillstyrker förslaget. Vid allvarliga bristsituationer är det viktigt att Läkemedelsverket kan fatta beslut om tvingande retur och omfördelning till partihandlare. Sveriges Farmaceuter anser, i likhet med utredaren, att det är bäst att i första hand använda sig av det ordinarie transportflödet för detta. Det är mest säkert och kostnadseffektivt att använda de transportvägar för läkemedel som används idag. Det vill säga retur till partihandlare, som sedan levererar till den aktör som har störst behov, men vid allvarliga kriser behövs möjligheten till alternativa transportvägar.

För att förebygga bristsituationer skulle det vara bra om partihandlare fick i uppdrag att ransonera/fördela läkemedel vid risk för brist. I nuläget har de leveransskyldighet att leverera det apoteken beställer. Ett system där de får i uppdrag att leverera efter ett genomsnitt av tidigare leveranser under året skulle minska risken för att vissa återförsäljare/sjukhus bunkrar medan andra blir utan läkemedel. Som det är nu på en konkurrensutsatt apoteksmarknad händer det relativt ofta att några apotek har ett stort lager av en bristvara medan delar av landet saknar varan helt.

En utmaning med funktionen som en nationell inköpscentral på Socialstyrelsen kan vara att den används relativt sällan och därför inte har samma erfarenhet som hos företagen som dagligen arbetar med läkemedelsinköp och avtal. Sveriges Farmaceuter ser positivt på att inköpscentralen i första hand ska teckna ramavtal och att läkemedlen i första hand ska hanteras i det ordinarie beställnings- och försörjningsflödet.

Vänliga hälsningar

Agnieszka Madej
Ordförande
Sveriges Farmaceuter

Björn Södergård
Föredragande
Sveriges Farmaceuter